

Utbildningsnämnden

Yttrande över: Ansökan från Lärande i Sverige om utökning av utbildningar vid Realgymnasiet i Lund

Sammanfattning

Lärande i Sverige AB har hos Skolinspektionen ansökt om utökning av befintlig fristående gymnasieskola, Realgymnasiet. Utökningen avser hotell och turismprogrammet med inriktning hotell och konferens.

Skolinspektionen har berett Lunds kommun möjlighet att yttra sig över ansökan.

Beslutsunderlag

Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse den 5 april 2019 dnr UN 2019/0183

Skolinspektionens remiss dnr 5.1-SI 2019:818

Barnets bästa

Lunds kommun ska tillsammans med de fristående gymnasieskolorna verka för att erbjuda ett gymnasieutbud som motsvarar ungdomarnas önskningar och behov.

Ärendet

Bakgrund

Både lägeskommun och närliggande kommuner har i enlighet med 2 kap. 5 § skollagen (2010:800) vid nyetableringar eller utökningar i fristående skolors utbildningsutbud, möjlighet att lämna ett yttrande till Skolinspektionen. Syftet med kommunernas yttrande är att ge underlag för att bedöma om etableringen av den fristående gymnasieskolan på sikt kan medföra påtagliga negativa konsekvenser för skolväsendet i kommunen eller i regionen.

Under Skolinspektionens handläggning kontrolleras och bedöms bland annat innehållet i ansökan, antagningsstatistik till gymnasieskola, ekonomin hos sökanden samt eventuella anmälningsärenden och tillsynsbeslut. Från och med 2019 görs också en prövning av

2019-04-05

Diarienummer

UN 2019/0183

huvudmannens ägar- och ledningskrets gällande lämplighet samt insikt i de regelverk som gäller för att bedriva skola. Det är alltså inte en uppgift för kommunen att bedöma om utbildningen vid den fristående gymnasieskolan kommer att uppfylla de kvalitetskrav och andra förutsättningar som formuleras i skolförfattningarna utan detta åligger Skolinspektionen.

Kommunens yttrande uppmanas istället omfatta vilka *ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska* konsekvenser som kan uppstå på lång sikt vid start av sökandens planerade utbildning. Med lång sikt avses cirka fem-sex år. Skolinspektionen vill även ha uppgifter på vilka kommuner/förbund vi har samverkansavtal med. För att Skolinspektionen ska kunna göra en helhetsbedömning av vilka följder en etablering kan medföra bör vi utöver yttrandet även inkludera:

1. En befolkningsprognos över kommunens 16-åringar de kommande fem åren (år 2019-2024).
2. En sammanställning över vilka kommunala gymnasieskolor i kommunen som idag erbjuder utbildning liknande den sökta utbildningen.

Befolkningsprognos och utbud

Sedan tre år tillbaka pekar befolkningskurvan för 16-18 åringar i Skåne uppåt och förväntas fortsätta att stiga fram till år 2028. Nedan finns en prognos för antalet 16-åringar bosatta i Lunds kommun under de kommande åren.

År	Antal 16-åringar (prognos)
2019	1330
2020	1389
2021	1410
2022	1492
2023	1489
2024	1566

Valfriheten till gymnasieskolan har successivt ökat. För elva år sen beslutades på nationell nivå (det s k Frisöket) att ungdomar ska kunna söka till lediga platser på program på orter utanför det egna samverkansområdet. För tio år sen ingick kommunerna i Skåne ett samverkansavtal om "Fritt sök" till samtliga nationella program i området och för fem år sen tillkom även kommunerna i västra

2019-04-05

Diarienummer

UN 2019/0183

Blekinge. Förutom fritt sök innefattar avtalet idag även planering av utbildningsutbud, gemensam informationsporta och gemensam beräkningsmodell av priser med mera.

Lund erbjuder i den egna kommunen ett brett gymnasieutbud, samtliga högskoleförberedande program med spetsutbildningar och särskilda varianter samt nio av tolv yrkesförberedande program. De tre som inte finns i Lunds utbud erbjuds inom Fritt sök Skåne.

Sökandebild

Drygt 2500 elever har sökt till Lunds kommunala gymnasieskolor i mars år vilket är drygt 150 färre ansökningar än samma tidpunkt föregående år. Av de sökande är 38% från Lunds kommun och 62% från annan kommun.

Totalt 16% av de sökande till Lunds kommunala gymnasieskolor har valt yrkesförberedande program, vilket är två procentenheter lägre än förra året. Jämförande siffra för hela riket är 35%.

Antalet förstahandssökande till de yrkesförberedande programmen har legat lågt sedan gymnasieskolan reviderades 2011. I revideringen slopades automatisk behörig till högskolan för de som genomgått ett yrkesprogram. Eleverna kan dock genom val av kurser få grundläggande behörighet.

Sökandebilden visar att av yrkesprogrammen är det framför allt är hotell- och turismprogrammet på gymnasieskolan Vipan som har fått färre antal sökande i mars 2019 jämfört med samma tidpunkt föregående år. Detta kan bero på att Realgymnasiet inför läsåret 2019/2020 startar programmet som lärlingsutbildning, dit 24 elever sökt.

Utbildningsnämnden i Lund har i mars i år beslutat att erbjuda samma antal platser till hösten som förra året med förhoppning om fler sökande i omvalet. I dagsläget finns 9 behöriga och 3 obehöriga sökanden till de 28 platser som erbjuds nästa läsår. Förra läsåret var det i mars totalt 34 sökanden (27 behöriga och 7 obehöriga) till programmet på Vipan.

Ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenser

Om hotell- och turismprogrammet inte fyller sina platser innebär det att ekonomin påverkas negativ, exempelvis genom att kostnaderna för lokaler ska fördelas på färre antal elever, att gruppstorlekarna blir mindre och kostnaden för undervisande lärare ökar.

2019-04-05

Diarienummer

UN 2019/0183

Det är redan idag en utmaning för Vippan att hitta lämpliga platser där elevernas arbetsplatsförlagda lärande (APL) kan förläggas (som totalt under de tre åren omfattar minst 15 veckor). Vippan har under alla år haft mer än dessa lagstadgade veckor för att ge eleverna en gedigen kunskap om branschen och den yrkesidentitet som är en grund i programmålen. Utbildningsförvaltningen ser en risk i att det under många år upparbetade handledarsystemet hos branschpartners, bland annat genom att handledare gått Skolverkets handledarutbildning, avbryts om det inte finns elever att placera. Samarbetet är en färskvara som måste underhållas kontinuerligt.

Vippan har för att underlätta för branschen under året startat ett samarbete med gymnasieskolan Malmö Borgarskola, bland annat med syfte att samordna APL-perioder, hitta APL-platser med hög kvalitet och utbildade handledare samt ha gemensamma arbetsätt. Detta är något branschen efterfrågat för att underlätta för dem att ge eleverna ute bästa möjliga mottagande. Utbildningsförvaltningen befarar att anskaffning av APL-platser blir ännu svårare än idag om det i regionen finns ytterligare utbildningar i behov av APL-platser inom hotellbranschen och fler aktörer försvårar även branschens situation i att kunna ge eleverna bästa möjliga bemötande.

En annan utmaning för Vippan redan i dagsläget är att rekrytera och behålla behöriga karaktärsämneslärare. Trots en nationell brist på behöriga karaktärsämneslärare är samtliga tre karaktärämneslärare som i dagsläget undervisar på hotell- och turismprogrammet på Vippan behöriga. För att säkerställa tillväxten på området arbetar också lärarna aktivt med att rekrytera lärarkandidater, bland annat ur den grupp som arbetar som handledare i branschen.

Då den kommunala gymnasieskolan Vippan med hotell- och turismprogrammet nätt och jämt fyller sina platser befarar förvaltningen att Realgymnasiets eventuella startat kan komma att innebära negativa ekonomiska, organisatoriska, och pedagogiska konsekvenser. Detta utifrån att söktrycket till yrkesprogrammen inte är lika stort som till de högskoleförberedande programmen och utifrån den ekonomiska utmaningen icke fulla klasser innebär, bristen på APL-platser samt behöriga karaktärsämneslärare.

Ordförandes förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att tillstyrka ansökan från Lärande i Sverige AB om att bedriva utbildning inom hotell- och turismprogrammet inriktning hotell och konferens.

Tjänsteskrivelse

5 (5)

2019-04-05

Diarienummer

UN 2019/0183

Stefan Norrestam
Utbildningsdirektör

Hanna Ericsson
Utvecklingsledare

Beslut expedieras till:
Skolinspektionen
Akten